

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om distribution av alternativa trafikbränslen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om distribution av alternativa trafikbränslen (RP 25/2017 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande och till ekonomiutskottet och miljöutskottet för utlåtande.

Utlåtanden

Utlåtande har lämnats av

- miljöutskottet MiUU 10/2017 rd
- ekonomiutskottet EkUU 25/2017 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Eleonoora Eilittä, kommunikationsministeriet
- överingenjör Jukka Saarinen, arbets- och näringsministeriet
- vägtrafikdirektör Marko Sillanpää, Trafiksäkerhetsverket
- direktör Jukka Metsälä, Gasum Ab
- affärsområdesdirektör Elias Pöyry, Liikennevirta Oy
- chef för samhällsrelationer Seppo Loikkanen, Neste Abp
- utvecklingsdirektör Markku Peräniitty, Parkeringsström Ab.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- miljöministeriet
- Finlands Kommunförbund.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att det stiftas en lag om distribution av alternativa trafikbränslen. Med den föreslagna lagen genomförs direktivet om utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen.

Betänkande KoUB 5/2017 rd

Syftet med den föreslagna lagen är att främja användningen av alternativa bränslen i trafiken för att i möjligaste mån minska på trafikens beroende av oljan och för att lindra trafikens skadliga miljökonsekvenser. Strävan är att genom den föreslagna lagen uppnå de mål som ställts i Europeiska unionen och nationellt för minskade utsläpp inom transportsektorn.

Genom den föreslagna lagen fastställs gemensamma tekniska specifikationer för de för allmänheten tillgängliga laddnings- och tankstationerna för alternativa bränslen. Dessutom uppställs krav på markeringarna på, priserna för och placeringen av de alternativa bränslen som erbjuds användare.

I enlighet med statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram eftersträvas flexiblare lagstiftning och främjas genomförandet av regeringsprogrammets projekt i fråga om bioekonomi och rena lösningar som grundar sig på en allmänare användning av förnybar energi och ren teknologi inom transportsektorn.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet anser att det är bra att regeringen genom propositionen försöker främja användningen av alternativa bränslen för att nå de ambitiösa målen för minskade trafikutsläpp.

Med alternativa bränslen avses i propositionen elektricitet, väte, biobränslen, biogas, syntetiska och paraffiniska bränslen, komprimerad naturgas (CNG), flytande naturgas (LNG) och gasol (LPG). Dessa kan fungera som ersättning för fossila oljekällor för energiförsörjning till trafiken. Enligt uppgift finns det inget drivmedel som ensamt kan ersätta fossila bränslen i trafiken. Man måste därför sätta in åtgärder för att främja användningen av alternativa bränslen och drivmedel på bredare bas.

För att kunna öka efterfrågan på och användningen av alternativa trafikbränslen och drivmedel är det nödvändigt att få konsumenternas och andra användares förtroende. Genom propositionen fastställs det i enlighet med infrastrukturdirektivet 2014/94/EU enhetliga tekniska krav inom EU på laddnings- och tankstationer som är tillgängliga för allmänheten, bland annat när det gäller laddningspunkter. Genom propositionen ökar också tillgången till uppgifter om laddningsstationerna och var dessa finns och om bland annat priset på drivmedel. De här åtgärderna syftar till att öka tilliten hos användarna och till att göra de nya drivmedlen vanligare och utveckla distributionsinfrastrukturen. Utskottet fäster uppmärksamhet vid att propositionen enbart gäller laddnings- och tankstationer som är tillgängliga för allmänheten och alltså kan användas fritt av var och en. Till exempel har användningen av laddnings- och tankstationer i anslutning till bostadsfastigheter eller arbetsplatser i allmänhet begränsats, och dessa omfattas således inte av lagförslaget tillämpningsområde.

Utskottet menar att distributionssystemens tekniska interoperabilitet inom Europa kommer att leda till bättre marknadsvillkor i Europa för de finländska företag som arbetar med lösningar som gäller laddning av eldrivna fordon.

Betänkande KoUB 5/2017 rd

I propositionen utgår man från att laddningsstationsnätet för eldrivna fordon i Finland i regel kommer att byggas på marknadsmässiga villkor. Utskottet konstaterar ändå att det också krävs aktiva åtgärder från den offentliga förvaltningens sida för att målen ska kunna nås. Ekonomiutskottet säger i sitt utlåtande (EkUU 25/2017 rd) att vi behöver en marknad för att bygga upp och administrera laddningsstationer för eldrivna fordon. Marknaden måste vara öppen för konkurrens och alla verksamhetsutövare ska ha fritt tillträde till den.

Finlands målsättning är att ha över 50 000 gasdrivna bilar och 250 000 eldrivna bilar år 2030. Utskottet understryker särskilt vikten av att ta fram intelligenta laddningsanordningar och intelligenta och resurseffektiva mätsystem för laddning när antalet fordon som drivs med el ökar. Under behandlingen av ärendet påpekades det att den tekniska styrningen av elnätet och laddningstekniken har utvecklats kraftigt under de senaste åren, och utvecklingen kommer sannolikt fortsatt att vara snabb. Utskottet ser det som mycket viktigt att regleringen inte ställer hinder i vägen för den tekniska utvecklingen utan tvärtom gör det möjligt att ta fram ny teknik och nya service-modeller.

Vid övergången till utsläppssnålare drivmedel är det viktigt att beakta försörjningsberedskapen och eventuella undantagssituationer som kan uppstå under normala förhållanden samt undantagsförhållanden. Exempelvis bör risken för omfattande elavbrott beaktas bland annat när man utvecklar distributionsnätet så att det under alla förhållanden finns tillräcklig tillgång på el och andra alternativa drivmedel för att tillgodose de för samhällets funktion kritiska behoven när det gäller mobilitet och transporter. I fortsättningen bör man också bedöma eventuella särskilda behov när det gäller laddning och tankning av autonoma fordon och följa utvecklingen inom bränsletekniken också till den del den faller utanför definitionerna i direktivet och i propositionen.

Att ersätta de nuvarande bränslena med utsläppssnålare alternativ har ansetts vara det snabbaste sättet att reducera trafikutsläppen. Utskottet håller ändå med miljöutskottet (MiUU 10/2017 rd) och understryker att det är nödvändigt att ha en bred uppsättning av metoder för att nå målen i fråga om utsläppsminskningar. Kommunikationsutskottet anser att man bör koncentrera sig på att förbättra fordonens energieffektivitet, utnyttja tekniken och modellen med trafiken som tjänst, förbättra trafiksystemets effektivitet och satsa på utsläppssnåla drivmedel i trafiken. I valet av metoder bör man även beakta de indirekta konsekvenserna, som till exempel konsekvenserna av produktionen av drivmedel. I framtiden kommer också besluten om olika stöd och skatter att ha en avgörande roll för att nå utsläppsmålen.

Eftersom det handlar om en sektor som utvecklas snabbt och därför kräver förmåga till snabb utveckling måste man noga ge akt på den tekniska utvecklingen och hur utsläppsmålen framskrider och utifrån detta säkerställa kostnadseffektiva lösningar som utgår från ett fungerande trafiksystem och är tillräckligt effektiva för att nå miljömålen.

Vid beredningen av ärenden som gäller alternativa bränslen och andra drivmedel i trafiken inom EU och internationellt bör man försäkra sig om att de krav som följer av Finlands väderförhållanden och geografiska förhållanden beaktas i en eventuell reglering och i valet av åtgärder.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Betänkande KoUB 5/2017 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 25/2017 rd utan ändringar.

Helsingfors 18.5.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Ari Jalonon saf
medlem Mikko Alatalo cent
medlem Jyrki Kasvi gröna
medlem Suna Kymäläinen sd
medlem Mats Löfström sv
medlem Jani Mäkelä saf
medlem Markku Pakkanen cent
medlem Jari Ronkainen saf
medlem Satu Taavitsainen sd
medlem Katja Taimela sd
medlem Ari Torniainen cent
medlem Sofia Vikman saml.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.